

Verbs designatius

Certs verbs, per als quals ha estat proposada la denominació de designatius, duen un complement d'objecte que sol anar acompanyat d'un element predicatiu. És el cas del verb *nomenar* en una oració com *El van nomenar president*, de la qual algú podria dir que té dos complements d'objecte, *el* i *president*. Efectivament, si considerem les dues oracions més simples *Hem de nomenar president* i *Van nomenar en Puig*, no hi ha dubte que els termes *president* i *en Puig* constitueixen, cada un d'ells, el complement directe de l'oració respectiva, cosa que pot induir a creure que l'oració indicada en primer lloc en té dos, de complements directes. Però així com quan dues oracions com *Han pagat el sou* i *Han pagat els treballadors*, cada una d'elles amb el seu complement directe, es fonen en una de sola en resulta *Han pagat el sou als treballadors*, en què el grup nominal *els treballadors*, abans complement directe, ha esdevingut indirecte, quan diem *El van nomenar president* o *Han nomenat president en Puig*, ha de considerar-se que el terme *president* ha passat de complement directe a complement predicatiu, és a dir, el mateix tipus de complement que constitueixen els termes *boig* o *blanques* en oracions com *Sembla boig* o *Les duu blanques*.

Entre els verbs que anomenem designatius podem comptar *nomenar*, *anomenar* (que no té el mateix significat que *nomenar*), *dir*, *designar*, *elegir*, *qualificar*, *motejar*, *tractar*, *titllar*, i algun més. Tots aquests verbs, llevat, com

veurem, de *dir*, comporten un complement d'objecte directe de designació personal a la qual es refereix l'element o terme predicatiu. Però mentre els complements d'objecte d'alguns d'aquests verbs demanen la companyia d'un element predicatiu sense la introducció de cap preposició ni de cap altre terme d'enllaç, els dels altres exigeixen aquest element gramatical, normalment consistent en la preposició *de*. Diem, així, *L'han nomenat tresorer*, *Anomenem nombres primers els que no tenen altres submúltiples que ells mateixos i la unitat*, *El van elegir rei*, però, en canvi, *Tota la premsa el qualifica d'oportunista*, *Tots començaren a motejar-lo d'atrevit*, *El van tractar de ruc*, *Sempre el titllen d'inútil*. Observem, alguns cops, que n'hi ha que en oracions amb el verb *titllar* prescindeixen de la preposició amb el terme predicatiu, sens dubte per analogia amb *anomenar*. El Diccionari Fabra no dona cap exemple de l'ús de *titllar* que indiqui la necessitat de la preposició. Vegem aquest, però, de la Gran Enciclopèdia: *La gent el titllava injustament d'avar*.

En alguns casos l'element predicatiu és introduït amb d'altres termes gramaticals: *L'han designat com a secretari*, *El volen elegir per president*. Amb el verb *dir* la introducció es fa també sense preposició, però la designació personal és representada per un complement indirecte: *Li déia oncle*, *Li diuen el Gravat*.